

17.4.2026

Dnrot 846/03.04.04.04.19/2025
937/03.04.04.04.19/2025

Asia Valitukset ympäristönsuojelulain mukaisessa valvonta-asiassa

Valittajat 1. [REDACTED] ja hänen asiakirjoihin merkityt asiakumppaninsa

2. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto)

Vastapuoli [REDACTED]

Päätös, josta valitetaan

Vihdin kunnan ympäristölautakunta 21.5.2025 § 28

Asian vireilletulo

[REDACTED] on toimittanut Vihdin kunnan ympäristövalvontaan selvityksen ja täydennystä ylijäämämaiden hyödyntämisestä kiinteistöillä [REDACTED] ja [REDACTED]. Hankkeen tarkoituksena on palauttaa maa-alueen käyttöarvo (tulva-alue) ja parantaa hulevesien hallintaa alajuoksulla. Kiinteistöillä sijaitsevia peltoalueita on aina viljelty, mutta niiden käyttö on usein estynyt tulvavesien padottamisen vuoksi peltoalueille. Hankealue käsittäisi neljä vierekkäistä peltolohkoa, joita korotettaisiin noin tasoon 52,5 mmp. Täyttööä tulisi arviolta 1,5–1,9 metriä. Ylijäämämaita hyödynnettäisiin yhteensä 60 000 m³.

Valituksenalainen päätös

Ylijäämämaiden hyödyntämisestä on määrätty Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten (ympä 24.4.2024 § 26 liite 1) 25 §:ssä. Määräys perustuu ympäristöministeriön muistioon 3.7.2015 Kaivetut maa-ainekset - jäteluonne ja käsittely.

Maanomistajalla on jo myönteisesti käsitelty hyödyntämissuunnitelma ensimmäisen peltolohkon käyttöarvon parantamiseksi pilaantumattomilla ylijäämämailla, joiden määräksi on arvioitu noin 40 000 m³. Tämän

peltolohkon rakentamisvaihe on jo lähes valmis. Asiaa ei ole tarpeen käsitellä uudelleen.

Maanomistaja on toimittanut uuden hyödyntämissuunnitelman loppuosan tulva-alueen ennallistamiseksi peltoalueeksi pilaantumattomilla ylijäämämailla. Suunnitelman mukaan hankkeen tarkoituksena on palauttaa maa-alueen käyttöarvo (tulva-alue) ja parantaa hulevesien hallintaa alajuoksulla. Pilaantumattomien ylijäämämaiden käyttö peltoalueen käyttöarvon palauttamiseksi on esitetty kattavilla selvityksillä. Peltoaluetta korotetaan hyödyntämissuunnitelmien mukaisesti noin tasoon 52,5 mmp, jolla estetään tulvavesien virtaaminen jatkossa peltoalueelle. Täyttöä tulee keskimäärin 0,1–1,9 metriä. Pilaantumattomia ylijäämämaita hyödynnetään yhteensä noin 60 000 m³ suunnitelman lopullisen tason ja peltoalueen riittävän kaltevuuden aikaansaamiseksi. Hyödyntämisajankohdaksi on arvioitu noin 3–7 vuotta.

Ympäristölautakunta on 21.5.2025 §:n 28 kohdalla todennut tarkistaneensa esitetyn ylijäämämaiden hyödyntämissuunnitelman, kuten muut kunnan alueella käsitellyt maiden hyödyntämissuunnitelmat. Kokonaisarvioinnin ja tasapuolisen kohtelun periaatteiden perusteella, sekä erityisesti hyödyntämisen edellytysten täytyessä lautakunta on todennut, että esitetty hyödyntämissuunnitelma on asianmukainen ja että hanke voidaan toteuttaa esitetyn ylijäämämaiden hyödyntämissuunnitelman mukaisesti ilman ympäristölupamenettelyä tai YVA-menettelyn suorittamisen tarvetta. Lautakunta on arvioinut, että ylijäämämaiden hyötykäytössä laaditun suunnitelman mukaan täyttyvät kaikki ylijäämämaiden hyötykäytön edellytykset, kuten säädöksissä, ympäristönsuojelumääräyksissä ja ympäristöministeriön mukaisessa ohjeessa on säädetty ja tulkittu. Käyttö [REDACTED] ja [REDACTED] tilojen tulva-alueiden peltoennallistamisessa on suunnitelmallista ja varmaa. Ylijäämämaiden käyttö korvaa aidosti neitseellistä raaka-ainetta.

Ojituslaitoksen tarpeellisuuden ratkaisevat ojituslaitokseen ryhtyvät, jos kustannuksia halutaan jakaa.

Vihdin kunnan rakentamis- ja ympäristölautakunta on 17.6.2025 §:n 3 kohdalla todennut, että alkuperäisen tiedoksiannon liitteenä ollut muutoksenhaku, oikeastaan valitusosoitus, on ollut virheellinen, ja päättänyt korjata itseoikaisuna virheensä ja lähettää asianosaisille sekä julkaista kunnan kotisivuilla päätöksen uudelleen oikealla muutoksenhauulla (Vaasan hallinto-oikeus). Päätöksen mukaan valitusaika alkaa kulua uudelleen itseoikaisun jälkeen tehdystä päätöksen uudelleen julkistamisesta 25.6.2026.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1. [REDACTED] asiakumppaneineen on valituksesta tarkemmin ilmenevin perustein katsottava vaatineen, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan ja hakemus hylätään sekä maanajo kyseiselle alueelle keskeytetään.

2. *Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus* (ELY-keskus) on valituksessaan vaatinut, että Vihdin rakentamis- ja ympäristölautakunnan (entinen ympäristölautakunta) päätös kumotaan.

Esitettyssä toiminnassa käytettävä maa-aines on mahdollisesti katsottava jätteeksi, jolloin toiminta vaatii ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f mukaan ympäristöluvan. Valituksessa on viitattu ympäristönsuojeluasetuksen määräyksiin valtion ja kunnan lupaviranomaisen välisestä toimivallan jaosta tilanteessa, jossa on kyse 50 000 tonnin jätemäärän sijoittamisesta maankaatopaikalle taikka kun on kyse 50 000 tonnin pilaantumattoman maa-ainesjätteen, betoni-, tiili- tai asfalttijätteen tai pysyvän jätteen muusta käsittelystä kuin sijoittamisesta kaatopaikalle.

Esitetyn kaltainen 60 000 m³ ylijäämämääräiseen käyttöön on suoraan ympäristöluvanvaraista edellä mainittujen säädösten nojalla, jos maa-aines katsotaan jätteeksi. Toimivaltainen lupaviranomainen määräytyy vuotuisen jätteeksi luokiteltavan maa-aineksen käytön perusteella.

Lisäksi hanke voi edellyttää ympäristölupaa myös ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin kohdan 3 mukaan, mikäli hankkeesta saattaa aiheutua eräistä naapurussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Rakentamisessa syntyvien ylijäämämäärien jäteluonnetta arvioitaessa sovelletaan jätelain 5 §:n mukaista yleistä jätteen määritelmää. Kaivettujen maa-ainesten jäteluonnetta koskevan ympäristöministeriön muistion 3.7.2015 mukaan ylijäämämäärien jäteluonnetta arvioidaan monivaiheisella arvioinnilla, jossa kaikkien arviointiperusteiden on täytyttävä, jotta ylijäämämäärä ei ole jätettä. Jäteluonteiden keskeisiä arviointiperusteita ovat: maa-aines on pilaantumattomaa, sen jatkokäyttö on varmaa ja suunnitelmallista, maa-aines voidaan käyttää sellaisenaan ilman muuntamistoimia ja maa-aines ei sisällä muita jätejakeita. Jäteluonteiden arvioinnin kannalta oleellista on myös, että maa-ainekselle on käyttökohteessa todellinen tarve, maa-ainesta käytetään vain määrä, joka on hankkeen toteuttamisen kannalta tosiasiallisesti tarpeen, ja maa-aines on käyttötarkoitukseensa teknisesti soveltuva. Maa-ainesten tarve, määrä ja laatu pitäisi pystyä perustelemaan. Mikäli maa-ainesta käytetään enemmän kuin on tosiasiallisesti tarve, voidaan maa-aines tulkita jätteeksi. Jätteeksi luokiteltavan maa-aineksen sijoittaminen edellyttää lähtökohtaisesti ympäristölupaa.

ELY-keskus on viitannut ylijäämämäärien jäteluonteesta kunnalle 12.5.2025 antamaansa lausuntoon. Lausunnon mukaan aineistossa ei ollut riittävästi esitetty hankkeessa käytettävien maa-ainesten laatua ja täytön rakennetta. Käsittelyssä olevan hankkeen kohdalla tulee esittää perusteltu kuvaus siitä, millaisia täyttömaita alueella viljelyteknisen tarpeen suhteen tarvitaan. Lisäksi tulee esittää kaikki pellon rakennekerrokset ja niille asetettavat vaatimukset sekä alueelle suunnitellut salaojarakenteet. Täyttömäärien sijoittamisen tulee olla suunniteltua ja niiden määrä ja laatu vastaavat todellista tarvetta. Lisäksi suunnitelmassa on esitettävä perusteltu arvio, onko turvemaan poistaminen

maatäytön alta tarpeellista ja jos on, kuinka paljon turvemaata on poistettava, koska tällöin myös riittävän korotuksen saavuttamiseksi tarvittavan täyttömaan määrä kasvaa. Hakija ei ole esittänyt tarkempia suunnitelmia lausunnon antamisen jälkeen, eikä aineiston perusteella ole voitu varmistua siitä, etteikö kyseessä olisi jätteen loppusijoittamiseksi tulkittava toiminta. Korkein hallinto-oikeus on pellon viljelyolosuhteiden parantamista pilaantumattomilla maa-aineksilla koskevassa vuosikirjapäätöksessään (KHO:2021:95) linjannut, että pellonparantamiseen tarvittavien maa-ainesten määrän viljelytekninen tarve tulee aina osoittaa asianmukaisilla selvityksillä. ELY-keskus on viitanut lisäksi 14.5.2025 päivättyyn Vihdin kuntaympäristöpalveluiden lausuntoon ylijäämämaiden hyödyntämisestä hankkeessa (ympä 21.5.2025 § 28 liite 4), jossa ympäristövalvonta toteaa, että jos hanketta aiotaan edistää, tulee hankkeeseen ryhtyvän hakea ympäristölupaa.

Päätös on myös ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki) vastainen, koska hankkeeseen tulee ELY-keskuksen arvion mukaan soveltaa lain 13 §:n mukaista päätösmenettelyä yksittäistapauksessa. ELY-keskus ei ole Vihdin kunnalle asiasta antamassaan lausunnossa ottanut kantaa hankkeen ympäristöluvan tarpeeseen, koska asia on ollut tarkoitus tarkastella YVA-yksittäistapauspäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan YVA-lain liitteessä 1. Kyseisen liitteen kohdan 11 b mukaan YVA-menettelyä edellyttää jätteen loppusijoittaminen, muun muassa maankaatopaikat, jotka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle. YVA-lain 3 §:n 2 momentin mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Vihdin kunnan ympäristövalvonnalta 7.4.2025 ja 28.4.2025 saatujen tietojen mukaan kiinteistöllä [REDACTED] on lähiaikoina tehty tai juuri meneillään myös kaksi muuta ylijäämämaiden hyödyntämishanketta (yhteensä 80 000 m³ pellonkorotukseen ja 40 000 m³ varastokentän rakentamiseen). Hanketta ei saa pilkkoa YVA-menettelyn välttämiseksi. Nyt käsittelyssä olevalle alueelle on suunniteltu laajaa ylijäämämailla tehtävää pellonkorotusta jo vuonna 2021. ELY-keskus antoi 9.7.2021 kyseistä hanketta koskien päätöksen YVA-menettelyn tarpeesta yksittäistapauksessa (UDEL/12528/2020; Helsingin hallinto-oikeuden päätös 7.3.2023, 1348/2023). Päätöksessä ELY-keskus edellytti hankkeelta YVA-menettelyä, ja päätös pysyi valitustuomioistuimessa. Hanketoimija ei ole laittanut kyseistä YVA-menettelyä vireille ELY-keskuksessa. Pienempien maanläjityshankkeiden toteuttaminen ei saa johtaa edellä mainitussa yksittäistapauspäätöksessä tarkoitettua hankkeen vähittäiseen toteutumiseen ilman YVA-menettelyä, eikä myöskään vastaavantyyppisen hankkeen vähittäiseen toteutumiseen.

YVA-lain 11 §:n mukaan päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta YVA-lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen tekee ELY-keskus. ELY-keskus on myös toimivaltainen viranomaisen arvioimaan YVA-päätöksen tarpeellisuuden käsiteltävässä hankkeessa. ELY-keskus on liittännyt valitukseensa pellonkorotuksesta antamansa lausunnon, jossa on muun ohella todettu, että suunnitellut ja osittain jo toteutetut muutokset ojalinjauksissa voivat vaatia ojitustoimituksen.

Toisin kuin valituksenalaisessa päätöksessä on todettu tapauksessa ei ole kyse Vihdin kunnan toimintasäännön (KH 3.3.2025 § 59 liite 2) 23 §:n 3 momentin ja 24 §:n 3 momentin mukaisesta ympäristövaikutuksiltaan suppealle alueelle ulottuvasta ympäristölautakunnan toimialaan kuuluvasta asiasta.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

██████████ *asiakumppaneineen* on peruuttanut valituksensa hallinto-oikeuteen 1.7.2025 sähköpostitse saapuneella kirjelmällään.

Vihdin kunnan rakentamis- ja ympäristölautakunta on Uudenmaan ELY-keskuksen valituksesta antamassaan lausunnossa todennut muun ohella seuraavaa:

Kyseessä oleva päätös ei koske ainoastaan asian valmistelua, vaan siinä annetaan lupa kyseiselle hankkeelle ilman ympäristölupaa. Kyse on ympäristöluvan tarpeen harkinnasta. Päätös on tehty ympäristöpäällikön esityksen vastaisesti. Ympäristölautakunta on siis muuttanut päätösehdotusta siten, että hankkeelta ei ympäristölupaa vaadittu.

Päätös on annettu ympäristöluvan tarpeen arvioimiseksi, jolloin kyseessä on ympäristönsuojelulain mukainen päätös, josta valitetaan suoraan Vaasan hallinto-oikeuteen. Päätöspöytäkirja on tällöin asiakirja, josta valitetaan ja se viedään normaalisti kunnan nettisivuille tiedoksi. Lisäksi, jos asia on tulkinnanvarainen, niin valitusoikeus on hyvä liittää päätökseen asianosaisten oikeusturvan takaamiseksi.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:lle (Luvy ry) on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastinetta ei ole annettu.

Vihdin Vesi ja Museovirasto ovat ilmoittaneet, etteivät ne anna vastineita.

██████████ on antanut vastineen, jossa hän on muun ohella todennut, että Vihdin kunnan rakentamis- ja ympäristölautakunnan lausunto, jota ELY-keskus on päätöksensä vaatinut kumottavaksi, ei ole päätös. Hankkeessa hyödynnetään vain puhtaita maa-aineksia, jotka ovat tulossa työmaalta, jossa rakennetaan vanhalle maa- ja metsätalousmaalle Googlen datakeskusta. Vihdin kunta on itse vastuussa maa-aineksen pilaantumattomuudesta. Maa-aineksen jatkokäytöstä on tehty yksityiskohtainen suunnitelma. Maa-ainekset voidaan käyttää sellaisenaan hyödyksi, eikä maa-aines sisällä muita jätejakeita. Maa-ainekselle on käyttökohteessa todellinen tarve. Maa-ainesta

käytetään vain määrä, joka on hankkeen toteuttamisen kannalta tosiasiallisesti tarpeen. Pellonkorotuksesta on laadittu detaljisuunnitelma korkeuskäyrineen ja täyttöarvioineen, ja maa-aines on käyttötarkoitukseensa teknisesti soveltuvaa.

Toisin kuin ELY-keskus on väitetty riittävästi perustelematta katsonut, kyseessä on vaikutuksiltaan suppealle alueelle (noin 3 hehtaaria) ulottuvasta pellonkorotuksesta, jonka vuosittaiseksi täytöksi arvioidut määrät eivät edes ylitä niin sanottuja vuosirajoja.

Uudenmaan ELY-keskus on antanut vastaselityksen.

Lautakunnan päätöksen perustana olleiden tietojen pohjalta ei voi tehdä sitä johtopäätöstä, ettei hankkeen toteuttamiselle tarvita ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin nojalla. Aineistossa ei ole esitetty riittävästi hankkeessa käytettävien maa-ainesten laatua ja täytön rakennetta, jotta maanläjityksen riittävästä suunnitelmallisuudesta ja hankkeen toteuttamiskelpoisuudesta esitetyllä suunnitelmalla voitaisiin varmistua. Lisäksi hanke voi edellyttää ympäristölupaa myös ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan, mikäli hankkeesta saattaa aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta.

Peltolohkot, joille ylijäämämaata on suunniteltu nyt käsittelyssä olevassa suunnitelmassa sijoitettavaksi, ovat lähes samat, kuin vuonna 2021 esitetyssä pellonkorotussuunnitelmassa. Osa kyseisestä alueesta on jo korotettu ylijäämämaalla vuoden 2021 jälkeen, eikä kuulu nyt käsiteltävään suunnitelmaan. Näin ollen ELY-keskuksen huomautus laajemman hankkeen mahdollisesta pilkkomisesta YVA-menettelyn välttämiseksi, ja myös tämän asian huomioinnin tarve YVA-päätöksen tarvetta arvioitaessa, on ollut perusteltu.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Asian käsittely [REDACTED] ja hänen asiakumppaneidensa valituksen osalta raukeaa.
2. Hallinto-oikeus poistaa valituksenalaiseen päätökseen liitetyn valitusosoituksen ja jättää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valituksen tutkimatta.

Perustelut

1. Asian käsittelyn raukeaminen

Asian käsittely [REDACTED] ja hänen asiakumppaneidensa valituksen osalta raukeaa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 3 momentin perusteella, koska valittajat ovat peruuttaneet valituksensa.

2. Valitusosoituksen poistaminen ja valituksen tutkimatta jättäminen

Ympäristönsuojelulain 190 §:n mukaan ympäristönsuojelulain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Hallintolain 47 §:n 1 momentin mukaan päätökseen, johon saa hakea muutosta valittamalla, on liitettävä valitusosoitus.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta. Saman pykälän 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan tuomioistuin jättää valituksen tutkimatta, jos päätös ei ole valituskelpoinen.

Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten (päivitys 2024, ympä 24.4.2024 § 26 liite1, KV 10.6.2024 § 32, liite 6) 25 §:n mukaan rakennustoiminnassa syntyvää pilaantumaton ylijäämämaata voidaan hyödyntää maarakentamisessa tai mullan valmistamisessa ilman lupaa tietyin edellytyksin, joita ympäristönsuojelumääräysten 25 §:ssä on tarkemmin lueteltu. Ennen ylijäämämaiden hyödyntämistä tulee toiminnanharjoittajan toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle selvitys. Ympäristöviranomainen arvioi, täytyvätkö hyödyntämisen edellytykset kyseisellä paikalla ja antaa lausunnon hyödyntämisen edellytyksistä.

Asiakirjoista saadun selvityksen mukaan [REDACTED] on toimittanut Vihdin kunnan ympäristövalvontaan Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten 25 §:n mukaisen selvityksen ja täydennystä ylijäämämaiden hyödyntämisestä kiinteistöillä [REDACTED] ja [REDACTED]. Ympäristövalvonta on pyytänyt lausunnot Luvy ry:ltä ja Uudenmaan ELY-keskukselta. [REDACTED] on varattu tilaisuus vastineen antamiseen.

Asiakirja, josta asiassa on valitettu, on otsikoitu lausunnoksi koskien ylijäämämaiden hyödyntämistä tiloilla [REDACTED] ja [REDACTED]. Valitusosoitusta on sittemmin oikaistu siten, että päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen.

Ympäristönsuojeluviranomaiselle toimitettu selvitys on perustunut Vihdin kunnan ympäristönsuojelumääräysten 25 §:ään, jonka mukaan ympäristöviranomainen arvioi, täytyvätkö säännöksessä tarkoitetut ylijäämämaiden hyödyntämisen edellytykset ja antaa lausunnon hyödyntämisen edellytyksistä. Siihen nähden, mitä ympäristönsuojelulain 202 §:n 3 momentissa on todettu siitä, mitä ympäristönsuojelumääräykset voivat koskea, on selvityksessä lähtökohtaisesti ollut kysymys valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamisesta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Selvitys ei ole ollut ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa tarkoitettu

lupahakemus eikä mainitun lain 10 a luvussa tarkoitettu ilmoitus. Ympäristönsuojelulaissa ei ole säädetty menettelystä, jossa voitaisiin tosiasiaa ratkaista kysymys ympäristöluvan tarpeesta rakentamis- ja ympäristölautakunnan lausunnossa viitatulla tavalla myöntämällä hankkeelle lupa ilman lupamenettelyä. Selvityksessä tarkoitettun toiminnan johdosta ei myöskään ole pantu vireille ympäristönsuojelulain 18 luvussa tarkoitettua hallintopakkomenettelyä, eikä hallintopakkomenettely ollut tullut vireille valvontaviranomaisen omasta aloitteesta. Asia ei näin ollen ole tullut lautakunnassa vireille sillä tavoin, että lautakunta olisi voinut oikeudellisesti sitovalla tavalla ratkaista kysymyksen toiminnan sallittavuudesta. Lautakunnan asiassa antama, valituksen kohteena oleva kannanotto ei ole oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettu päätös, jolla asia olisi ratkaistu ja johon saisi valittamalla hakea muutosta. Tämän vuoksi valitusosoitus on poistettava ja Uudenmaan ELY-keskuksen valitus on jätettävä tutkimatta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksen tiedoksi saamisesta

██████████ on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista muille yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tämän päätöksen ratkaisukohtaan 1 ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 106 §:n mukaan hakea muutosta valittamalla.

Tämän päätöksen ratkaisukohtaan 2 saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusosoitus ratkaisukohdan 2 osalta on liitteenä Hall (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Arto Hietaniemi ja Päivi Kentala sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Heinolainen.

Esittelijä Heidi Laakso

Asiaa ratkaistaessa on toimitettu äänestys. Jäsenen äänestyslausunto on päätöksen liitteenä.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	██████████ asiakumppaneineen, tavallinen sähköinen tiedoksianto Lupa- ja valvontavirasto / valvontaviranomainen, tavallinen sähköinen tiedoksianto
Jäljennös maksutta	██████████ Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen Lupa- ja valvontavirasto / lupaviranomainen Lupa- ja valvontavirasto / yleisen edun valvontayksikkö Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (Luvy ry) Vihdin Vesi Museovirasto Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

Liite Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen
17.4.2026 nro 487/2026

Äänestyslausunto

Lainoppineen hallinto-oikeustuomari Päivi Kentalan äänestyslausunto:

Olen Uudenmaan ELY-keskuksen valitusta koskevan ratkaisun lopputuloksesta eri mieltä enemmistön kanssa ja tutkin valituksen.

Perustelut

Katson, että asiassa on kyse oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 §:n 1 momentin tarkoittamasta hallintopäätöksestä, joka on valituskelpoinen. Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 29/2018) on todettu, että yleissäännöksessä ei ole mahdollista luetella kaikkia niitä tilanteita, joissa viranomaisen toimenpide sisältää valituskelpoisen hallintopäätöksen. Päätöksen valituskelpoisuus joudutaan arvioimaan tapauskohtaisesti perustuslain 21 §:n 1 momentissa asetettujen lähtökohtien pohjalta ottaen huomioon asianosaisen oikeusturvan tarve ja päätöksen oikeusvaikutukset sekä oikeuskäytäntö. Hallintopäätöksen valituskelpoisuuden arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti siihen, sisältääkö päätös ratkaisun, jolla on välitön vaikutus jonkun oikeuteen, velvollisuuteen tai oikeudellisesti määriteltyyn etuun. Katson, että kyse ei ole saman pykälän 2 momentissa tarkoitettusta asian valmistelusta tai täytäntöönpanosta, joten valitusta ei tule jättää tutkimatta saman lain 81 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella.

Asiassa on jäänyt epäselväksi, onko pellonparannukseen käytettävä maa-aines luonteeltaan jätettä vai pilaantumattomaa maa-ainesta. Ympäristöministeriön opas kaivettujen maa-ainesten jäteluonteesta on otettu kunnan ympäristönsuojelumääräyksen 25 §:n perusteluihin. Niiden mukaan vähäinen maa-ainejätteen hyödyntäminen tai muu pienimuotoinen maa-ainejätteen käsittelytoiminta ei edellytä ympäristölupaa. Joka tapauksessa asiassa ei ole kyse vähäisestä jätteestä pellonparannukseen käytettävän määrän perusteella.

Valituksenalaisessa lausunnossa lähtöoletta on, että pellonparannuksessa on tarkoitus käyttää pilaantumattomia maa-aineksia. Toiminnanharjoittaja on kunnalle tekemässään täydennyksessä ilmoittanut, että maa-aineksia tuotaisiin sekä Vihdistä että Espoosta, ja että Espoon haitta-ainetutkimukset on jo toimitettu ja Vihdin on tehty. Näitä tutkimuksia ei kuitenkaan ole esillä olevissa asiakirjoissa.

Siinä tapauksessa, että kyse olisi pilaantumattomasta maa-aineksesta, pitäisi ympäristöministeriön Kaivettujen maa-ainesten jäteluonnetta koskevassa muistiossa 3.7.2015 edellytettyjen kaikkien kriteerien täytyttyä, jotta sitä voitaisiin hyödyntää ilman lupaa. Maa-ainesten laadunvarmistuksen puuttumisen lisäksi asiassa ei ole selvitystä ELY-keskuksen valituksessaan

esittämistä seikoista kuten täyttömaiden viljelytekninen tarve, pellon rakennekerrokset ja salaojarakenteet.

Kunnan ympäristöpäällikkö on esityksessään katsonut, että toiminta vaatii ympäristöluvan jätteen käsittelyn ja naapuruussuhdelain tarkoittaman haitan perusteella. Myös ELY-keskus on katsonut, että ympäristölupa voi olla tarpeen naapuruussuhdelain tarkoittaman haitan perusteella. Toiminnanharjoittajan tulee esittää riittävät selvitykset hankkeensa toteuttamisesta, ja asiaa käsittelevän viranomaisen tulee ne vaatia ennen asian ratkaisemista. Muun selvityksen puuttuessa katson, että pellonparannuksessa käytettäviä maa-aineksia on pidettävä jätteinä, joiden käsittely vaatii ympäristöluvan.

Pellonparannusilmoituksen tekijälle annettu lausunto eroaa luonteeltaan lausunnosta, joka annetaan esimerkiksi toiselle viranomaiselle asian lopullista ratkaisemista varten. Tässä tapauksessa kunnan kaksijakoinen rooli ympäristönsuojeluviranomaisena näyttäytyy ikään kuin asia olisi ensin ollut valvontaviranomaisen käsiteltävänä, minkä jälkeen lupaviranomainen on ratkaissut asian lopullisesti esityksestä poiketen. Katson että lausunnossa on annettu ja on myöskin ollut tarkoitus antaa ilmoituksen johdosta lopullinen ratkaisu, joka antaa välittömän oikeuden hankkeen toteuttamiseen, ja jonka oikeusvaikutukset siten pääosin vastaavat ympäristölupaa. Merkitystä ei ole sillä, että millaisena asia on saatettu kunnassa vireille. Asian arvioinnissa on annettava merkitystä myös sille, että kunta on itse sitä hallinto-oikeudesta erikseen kysyttäessä pitänyt lausuntoaan valituskelpoisena ja antanut valitusosoituksen. Kunta on myöskin valituksesta antamassaan lausunnossa todennut, että kyseessä oleva päätös ei koske ainoastaan asian valmistelua, vaan siinä annetaan lupa kyseiselle hankkeelle ilman ympäristölupaa. Katson, että valituksenalainen päätös on ympäristönsuojelulain nojalla annettu viranomaisen päätös, johon kyseisen lain 190 §:n nojalla saa hakea muutosta. Kun lisäksi otetaan huomioon se, että ympäristönsuojelumääräykset eivät koske luvanvaraista toimintaa, ja että ympäristönsuojelumääräyksissä on annettu pilaantumattoman maa-aineksen hyödyntämistä koskevat määräykset, kyseessä on myös ympäristönsuojelumääräyksistä tehty poikkeuspäätös, johon voidaan hakea muutosta silläkin perusteella.

Lupavelvollisuuteen liittyen asiassa on kyse myös siitä, onko kunnan lausunnolla ratkaistu valtion valvonta- ja lupaviranomaisen toimivaltaan kuuluvia asioita ELY-keskuksen valituksessaan esiin tuomien lainkohtien valossa. Jos ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankkeen toimeenpanoon ei olisi laillisia edellytyksiä, se joutuisi panemaan vireille hallintopakkomenettelyn ja vaatia hakemaan toiminnalle luvan. Laittoman tilanteen palauttamista koskevaa hallintopakkomenettelyä ei kuitenkaan ole pidettävä ensisijaisena keinona oikeudellisesti epäselvän tilanteen ratkaisemiseksi. Jos hanke kuuluisi lupa-asiana kunnan toimivaltaan, hanke tulisi vireille siinä samassa viranomaisessa, joka on jo todennut ympäristöluvan tarpeettomaksi, myöskin ympäristönsuojelumääräysten valvonta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. ELY-keskuksella on siten oikeudellinen intressi saada hallintotuomioistuimen ratkaisu asiaan ryhtymättä ensin asiassa hallintopakkotoimenpiteisiin. ELY-keskus myöskin valvoo yleistä etua ympäristönsuojelulain tarkoittamissa asioissa.

Toiminnanharjoittajalle on kunnan antaman lausunnon perusteella syntynyt käsitys, että hankkeen toimeenpanosta ei aiheutuisi lainvastaista tilaa.

Totean selvyuden vuoksi, että vesilain 5 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ojitusta koskeva asia, joka ei saman luvun 3 §:n mukaan edellytä viranomaisen lupaa, on käsiteltävä ojitustoimituksessa, jos ojitus aiheuttaa tulva-alueen poistamisen tai pienentämisen taikka vesien virtaamissuunnan huomattavan muuttumisen. ELY-keskus on kunnalle antamassaan lausunnossa todennut, että suunnitellut ja jo osittain toteutetut muutokset ojalinjauksissa voivat vaatia ojitustoimituksen.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä koskevissa asioissa ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain tarkoittama valvonta ja päätöksenteko kuuluvat yksiselitteisesti valtion viranomaiselle. YVA-lain 11 §:n mukaan päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta YVA-lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen tekee Lupa- ja valvontavirasto (aiemmin ELY-keskus).

Kunnan lausunnossa on todettu, että YVA-menettelyn tarvetta ei ole arvioitu hallinnollisessa menettelyssä, ja että ympäristöpäällikkö ei ole yksilöinyt perustetta siihen. Kuitenkin asiassa toimivaltainen ELY-keskus on antanut kunnalle lausunnon, jonka mukaan hanke voi olla YVA-velvollinen suoraan lain nojalla tai hanketta koskien tulee tehdä päätös YVA-menettelyn tarpeesta yksittäistapauksessa. ELY-keskuksen lausunnosta huolimatta kunta on katsonut olevansa toimivaltainen tekemään päätöksen arviointimenettelyn tarpeesta ja käsitellyt ELY-keskuksen kunnalle antaman lausunnon ikään kuin päätöksentekoa varten annettuna lausuntona, jota ei ole tarvinnut ottaa huomioon. Katson että YVA-lain mukaista yleistä etua valvovalla ja päätösvaltaa käyttävällä valtion viranomaisella on oikeus valittaa asiassa YVA-arviointia koskevan harkintapäätöksen ja mahdollisen YVA-arvioinnin puuttumisen vuoksi, kun lisäksi otetaan huomioon, että YVA-lain muutoksenhakusäännökset koskevat lähtökohtaisesti toimivaltaisten viranomaisten käsittelemiä asioita.

Tutkin ELY-keskuksen valituksen myöskin sillä perusteella, valituksenalainen päätös on luonteeltaan oikeudellisesti epäselvä.